

По свѣта

Дъво което не гори

Въ Германия е пуснатъ въ продажба единъ продуктъ, нареченъ „интрамонъ“, който прави дървото да не може да гори.

Дървениятъ материалъ, който се употребява за построяване на къщи, складове, хамбари и пр., предварително се напоява съ интрамонъ — отъ това не се промѣня въ нищо цвѣтътъ и свойствата на дървото. Ако близо до така „интрамонизирано“ дърво температура силно се повиши, напр., като избухне пожаръ — интрамонътъ подъ влияние на топлината се разлага и отдѣля газове, които прѣчатъ за съединението на дървото съ кислорода на въздуха, т. е. прѣчатъ на гореннето му.

Опититѣ показватъ, че дървенитѣ части и предмети, които сж напоени съ интрамонъ, оставатъ здрави въ опожаренитѣ здания.

Мравките иматъ по петъ носа

Едва въ най-ново време ученитѣ сж установили, че обикновената мравка има петъ носа. Колкото и чудно да звучи това, все пакъ е тъй. Всѣки носъ на мравката има своята задача. Съ единия носъ мравката души пжтя, по който минава, за да се увѣри, че не е погрѣшила. Съ другия носъ подушва приближаването на неприятелъ или каквато и да е опасностъ. Какво прави съ останалитѣ носове — ученитѣ още не сж могли да установятъ. Но макаръ че е снабдена съ петъ носа, мравката нѣма сѣтиво за миризъ презъ първитѣ дни, когато се появи на свѣта. Първиятъ носъ за подушване пжтя се развива едва отъ петия денъ следъ раждането.

Игра на природата

Въ Русия живѣе едно чудо-дете, То е момче на 4 години и десетъ месеци, което имало силата на възрастенъ мъжъ, но съ детински умъ. Гласътъ му билъ дебелъ, басовъ. Имало мустаци и брада. Родено било въ града Владивостокъ, като здраво дете, отъ здрави родители.

Въ Южна Америка живѣе една птица, наречена „хоацинъ“, която има нокти не само на краката си, но и на крилата. Тая птица може да се катери по дърветата като котка.

Птичитѣ пѣсни сж най труднитѣ и музикантитѣ не сж могли да ги напишатъ на ноти, защото тѣхната гама не е като тая за човѣшкия гласъ. Птичитѣ нѣматъ цѣли и половинка ноти, а започватъ отъ осминки нагоре. Ето защо и най-добритѣ свирачи не могатъ да имъ подражаватъ. Напоследъкъ обаче сж измислени апарати, които долавятъ пѣснитѣ и скоро композиторитѣ ще могатъ да пишатъ птичи ноти.

Шеги и смѣшки

— Митко, защо когато пишешъ, държишъ постоянно езика си навънъ и го въртишъ на две страни?

— Азъ пиша съ химически моливъ и гледамъ да не съмъ го изцапалъ на върха.

— Мамо, въ зоологическата градина има единъ голѣмъ слонъ, който може да изяде цѣла купа сѣно и да изпие цѣло езеро вода.

— Видѣ ли, а ти не можешъ да изядешъ едно малко парче розбивъ.

— Да, мамичко, но азъ нѣмамъ хоботъ.

— Е, да, но ти имашъ вилица!

— Пжтечко, кажи ми по какво си приличатъ млѣкарътъ и кравата? — пита Татунчо.

— Но тѣ никога не могатъ да си приличатъ! — казва Пжтечко.

— Ама че си глупавъ. Та нали и кравата и млѣкарътъ даватъ млѣко?

— Добре, — каза Пжтечко. — Ами по какво пжкъ се различаватъ?

— Много просто: кравата дава чисто млѣко, а млѣкарътъ смѣсено съ вода.

— Татко, нощесъ сънувахъ, че съмъ ти поискалъ 5 лв., а ти си ми далъ 10

— Ъ, може криво да съмъ разбралъ. До като не си ги похарчилъ, я ми дай петьтъ лева.

Вести

Читалища и библиотеки у насъ

Читалищата сж на брой 2470, отъ които само 100 — 200 иматъ една по добра уредба. Отъ тѣхъ само 1463 влизатъ въ Върховния читалищенъ съюзъ — 83 градски и 1208 селски.

Освенъ читалищата, ние имаме и четири народни библиотеки: въ София, Пловдивъ, Шуменъ и Търново, една университетска библиотека, както и оная при Свободния университетъ, библиотеката на Академията на наукитѣ, библиотекитѣ при Народното събрание и министерствата, при музеитѣ, археол. институтъ, при сръднитѣ училища и при други нѣкои учреждения.

Най-хубавото нѣщо е починътъ на нѣкои главни учители, които сж уредили детски библиотеки при основнитѣ училища. Така беднитѣ деца иматъ възможностъ да четатъ детскитѣ вестници и списания.

„Пжтека“ трѣбва да се получава въ всѣка училищна библиотека при прогимназитѣ и основнитѣ училища.

Театъръ на младитѣ. Премьерата на този театъръ ще се изпълни въ недѣля, въ салона на Славянска беседа, съ пиесата Робинзонъ Крузо, въ 4 картини, прологъ и епilogъ по Стивертъ. Този театъръ е практическа театрална школа, въ София, подъ режисурата на П. Йор. Сираковъ, драматургъ П. Хаджилиевъ и художникъ С. Славчевъ.

Филмъ за деца. Многошумниятъ филмъ *Свѣтлинитѣ на града*, съ Чарли Чаплинъ създава истински празникъ на смѣха между малкитѣ. Той се играе сега въ Модеренъ театъръ.

Циркъ. Образованъ е отъ кооперативно съединенитѣ циркове у насъ. Той играе на площадъ „Възраждане“ въ София и прави добро впечатление съ своитѣ циркови номера на сестри Димитрови, г-нъ Нини, мистъръ Сенко, Червения дьяволъ и пр.

Първото село съ хали. Преди нѣколко дни въ с. Бачково сж били открити новопостроенитѣ хали. Това сж първитѣ хали въ България, построени въ село.

Това, което нашитѣ читатели трѣбва да помнятъ:

1) В-къ Пжтека излиза година II въ уголъменъ, вестникарски форматъ и дава единъ и половина пжти повече материалъ отъ миналата година.

2) „Пжтека“ може да се набави отъ всѣка вестникарска будка. Ако го нѣма на една будка, значи продавъ се е тамъ и ще го потърсите на друга.

3) Всички ония, които сж въ село и въ мѣста, гдето не може да се набави чрезъ агентитѣ на вестникарското сдружение „Курьеръ“, могатъ да се абониратъ. Сумата за абонамента 60 лв. може да се плати на два пжти по 30, а дори и на четири пжти по 15 лева отъ по-бедни деца.

4) Нашитѣ читатели сжщо могатъ да бждатъ и наши сътрудници въ задачитѣ, забавитѣ и ребуситѣ. Сжщо да ни изпращатъ кратки вести за най-важнитѣ събития около училищния животъ.

Пжтека излиза всѣки четвъртъкъ.

— Татунчо, когато бѣхъ въ Парижъ, ходихъ въ единъ такъвъ голѣмъ театъръ, че ако човѣкъ хвърли яйце отъ последния редъ на салона къмъ сцената, докато стигне до сцената то се излюпва.

— А пжкъ азъ бѣхъ въ единъ по-голѣмъ, американски. Докато гласа на актьора стигне отъ сцената до последния редъ, заглѣхва и нищо не се чува.

— Ти, Митко, днесъ пакъ закъснѣ.

— Възможно е, госпожице! Тая нощъ спяхъ много бавно и докато се събудя, времето минало...

Саксофонътъ на професоръ Гламчо

Горкиятъ Гламчо! Гдето дасасвири съ своя новъ, чудесенъ саксофонъ — Отъ близкия прозорецъ и балконъ Току вижъ, нѣкой чехлъ го сподире...

Па завалятъ мубързо надъ главата Едно следъ друго: тупъ-тупъ-тупъ — Книжа, саксии, вехтории купъ, — И Гламчо пакъ си плюе на краката.

Най-сетне въ гробищата той отиде Зеръ тамъ ще може, въ тишина и миръ, На воля да посвири най-подиръ — Безъ нѣкой да го види.

! о щомъ поседна, сладко си засвири — Току отъ гроба се навире кракъ И съ единъ ритникъ го прати пакъ Надругаде слушатели да дири...

ЗАДАЧА

Отъ бай Станьо Познавача

— Миналия пжтъ, момчета, ви разправихъ нѣщо за Пиринъ, — каза бай Станьо, щомъ се ржухахме и седнахме. — Сега какво искате да ви разправя?

— А че, бай Станьо, споредъ както бѣхме се наговорили, трѣбва днесъ да ни разкажешъ за друго нѣкое мѣсто отъ твоитѣ пжтувания презъ лѣтото.

— Да, имашъ право, Пжтечко. Впрочемъ азъ съмъ ви разказвалъ и други пжтъ за нашия Черноморски брѣгъ и за неговитѣ красоти. Това лѣто пакъ ходихъ на нѣколко мѣста по крайбрежието, правихъ малко морски бани, пекохъ се на слънце и тѣй нататъкъ.

— Ами самъ ли бѣше, бай Станьо? — попита Татунчо.

— Повечето време самъ, но тамъ има компании, стига да потърсишъ. Много добри хора можешъ да намѣришъ. Въ Бургасъ дори завързахъ приятелство съ истински моряци — капитани, помощници и пр. Тѣ сж много веселъ народъ. Особно пжкъ като чуха, че азъ съмъ бай Станьо Познавача — веднага се сприятелихме и прекарахме много добре, до като стояхъ тамъ... Приятни разговори, преживѣлици, пжкъ дори и шеговити въпроси и морски задачи.

— Какъ, бай Станьо, нима ти знаешъ и морски задачи? — извика Татунчо.

— Всичко знае бай ти Станю, Татунчо. Човѣкъ изобщо трѣбва да знае много работи. Докато сте малки още, трупайте знания, та сетне да не ви е мжчно...

— Е, кажи тогава нѣщо отъ вашитѣ морски беседи, бай Станьо! — помолихме го двамата съ Татунчо.

— Нали ви казвамъ: приказливи хора има между моряцитѣ и знаятъ сума дяволии. Ама и бай ви Станя си го бива, а! Веднѣжъ единъ отъ тѣхъ рече да ме надхитри и да ме наддума.

— Я слушай — рече ми той, — бай Станьо, представи си, че командувашъ параходъ и пжтувашъ, да речемъ, къмъ Цариградъ. Неочаквано, насрѣдъ пжтъ получавашъ по радиото съобщение: „Насреща ви иде ужасенъ ураганъ“. Какво ще направите?

— Какво ще направя, — отговарямъ азъ, — ще дамъ заповѣдь да хвърлятъ котва, — отговарямъ азъ.

— Добре, бай Станьо, — продължи морякътъ, — но представи си, че подиръ половина часъ получавашъ

ново радио: „Вѣтрътъ се засили и циклонътъ иде къмъ васъ“. Какво ще направите тогава?

— Много ясно: ще пусна още една котва.

— А-ха, — смѣнка морякътъ. — Ами ако следъ малко получишъ радио-съобщение, че вѣтрътъ е станалъ десетъ пжти по-силенъ? Какво ще направите?

— Хищъ нѣма да се уплаша, — рекохъ азъ. — Чисто и просто ще пусна трета котва!

— Холанъ, бай Станьо! Ами не ти ли доаждва на умъ: отъ где ще вземешъ толкова много котви? — извика морякътъ съ смѣхъ.

— Харно де! — отговорихъ азъ. — Ами ти пжкъ отъ где ще вземешъ толкова вѣтръ?

Така се забавлявахме съ моряцитѣ. Но на другия денъ го пипнахъ сжщия този, който искаше да ме надхитри, па му казвамъ:

— Я слушай приятелю, ти вчера не можа да ме туришъ на тѣсно, но слушай ме сега да ти задамъ една морска задача, та да видимъ можешъ ли я разреши. Зададохъ му я, но слушайте я и вие, па я напишете въ „Пжтека“.

Презъ време на голѣмата война единъ адмиралъ трѣгналъ на пжтъ съ ескадра отъ 24 военни кораби. Въ открито море той построилъ корабитѣ си въ правоѣгълникъ, на групи по три на едно мѣсто, така:

Значи, по 9 кораба на всѣка отъ четиритѣ страни на правоѣгълника. По едно едно време се зададе неприятелска ескадра. Адмиралътъ изпратилъ веднага въ пристанището 4 кораба да му доведатъ помощъ. Останали му 20 кораба, но той пакъ ги наредилъ въ правоѣгълникъ, съ 9 кораба на всѣка страна.

Изпратенитѣ 4 кораба довели съ себе си още 4 на помощъ, така че всичкитѣ кораби му станали 28. Адмиралътъ пакъ ги построилъ така, че пакъ били въ правоѣгълникъ съ по 9 кораба отъ всѣка страна.

Минало малко време. Отъ базата му изпратили още 4 кораба и по такъвъ начинъ му станали 32 единици. Пакъ ги построилъ и пакъ се наредили по 9 кораба на четиритѣ страни.

Значи, на 4 пжти адмиралътъ успявалъ да нарежда корабитѣ си все по 9 на една страна. Пита се, какъ ги е построивалъ?

Хайде да видимъ, кой отъ нашитѣ пжтековци ще разреши задачата по-скоро и ще получи премия!